

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11778/2017-ERU

V Praze dne 30. listopadu 2017

Č. j. 11778-3/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11778/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **ZVÁNOVEC a.s.**, se sídlem Rudolfovska tř. 597, České Budějovice 4, 370 01 České Budějovice, IČO: 260 26 279, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **ZVÁNOVEC a.s.**, se sídlem Rudolfovska tř. 597, České Budějovice 4, 370 01 České Budějovice, IČO: 260 26 279 (dále též „účastník řízení“), se **uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 5. září 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Měčín, na křižovatce ulic Malinecká – V Konci – Farní zemní práce související se stavbou „Měřín – ČOV a kanalizace“ (dále jen „stavba“) prostřednictvím stavebního stroje CAT 428C, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu PE d 50, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 60 000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 37517.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) bylo jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky, doručeno Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje, obvodním oddělením Švihov (dále jen „Policie ČR“) odevzdání věci

společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku, kterého se měl dopustit pan [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že pan [REDAKCE] zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 50 (dále též „plynárenské zařízení“) prováděl v postavení zaměstnance účastníka řízení. Po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Město Měčín předalo Sdružení Stavmonta – ZVÁNOVEC staveniště, o čemž byl dne 20. června 2016 pořízen zápis o předání a převzetí staveniště, jehož součástí byla i stanoviska dotčených správců sítí.

Dne 5. září 2017 byla hlídka Policie ČR přivolána do obce Měčín, na křižovatku ulic Malinecká – V Konci – Farní, kde došlo při zemních pracích k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu. V době příjezdu hlídky plyn již neunikal, protože zaměstnanec účastníka řízení, pan [REDAKCE], provedl zaškrcení potrubí pomocí kovové svorky. Policie ČR provedla fotodokumentaci místa. Z fotodokumentace pořízené Policií ČR je zřejmé, že výkop byl prováděn mimo vozovku, zároveň jsou z fotodokumentace patrné zbytky potrhané žluté fólie nacházející se ve výkopu.

Pan [REDAKCE] dne 5. září 2017 Policii ČR do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedl, že práce prováděl jako bagrista účastníka řízení. Výkop dne 5. září 2017 prováděl sám, asi po 15 minutách práce v hloubce asi 1 metr poškodil plynovod, ze kterého začal unikat plyn. Pan [REDAKCE] ihned telefonoval panu [REDAKCE], aby přivezl spojku, poté telefonoval do plynárny a také vyrozuměl obecní úřad. Pan [REDAKCE] ihned přijel a únik plynu pomocí kovové svorky zastavil. O tom, že by se ve výkopu mělo nacházet plynárenské zařízení, pan [REDAKCE] nevěděl, protože mu jeho nadřízený, pan [REDAKCE], uvedl, že potrubí se má nacházet ve vozovce, tedy asi až 1,5 m od místa, kde skončil výkopové práce. Policii ČR dále uvedl, že v místě výkopových prací žádné viditelné označení nebylo a přesné místo mu pan [REDAKCE] neukázal. Pan [REDAKCE] se řídil pouze ústními pokyny pana [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] si není vědom, že by porušil nějakou povinnost, neboť mu bylo řečeno, že plyn vede ve vozovce a on prováděl výkop vedle vozovky.

Pan [REDAKCE] Policii ČR dne 6. září 2017 uvedl, že zastupuje mistra - pana [REDAKCE], který je v pracovní neschopnosti. Pana [REDAKCE] poslal dne 5. září 2017 provádět výkopové práce, trasa plynárenského zařízení byla vytyčena a pan [REDAKCE] s ní byl seznámen zaměstnancem společnosti Stavmonta, avšak pouze ústně. Podle zaměstnance společnosti Stavmonta mělo plynové vedení vést pod silnicí, avšak v době provádění výkopu nebylo na silnici ani v jejím okolí nijak vyznačeno. V pracích pokračovali bez přesného vytyčení z důvodu časové tísně při dokončování stavby. Výkop byl prováděn lžicí šíře 60 cm a do hloubky 120 cm. Za provedení výkopu podle pana [REDAKCE] odpovídá bagrista, který je oprávněn rozhodnout o přerušení výkopových prací, případně si přivolat pomoc k provedení ručního výkopu.

Účastník řízení doložil proškolení BOZP s hodnocením rizik zaměstnanců na stavbě „Měřín – ČOV a kanalizace“.

Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 5. září 2017 bylo vydáno stanovisko k existenci sítí v zájmovém území výstavby a bylo též provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o úniku z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 5. září 2017 a Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení k úniku plynu v množství 130 m³ a k přerušení dodávky plynu 21 konečnému zákazníkovi. V Protokolu se zároveň konstatuje, že účastník řízení nedodržel podmínky určené správcem plynárenského zařízení.

Společnost GasNet, s.r.o., zastoupená [REDAKCE], advokátem, dne 25. října 2017 Policii ČR uvedla, že se nepřipojuje do řízení jako poškozený, protože škoda byla dne 20. října 2017 v plné výši uhrazena.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa, neboť dle Zápisu o předání a převzetí staveniště disponoval vyjádřením správce plynárenského zařízení o existenci plynárenského zařízení k dotčenému území stavby a rovněž bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Vytyčení trasy plynárenského zařízení nebylo v místě prováděných prací zřetelné a účastník řízení nepožádal o vytyčení nové. V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Ust. § 68 odst. 3 energetického zákona ukládá povinnost v ochranném pásmu i mimo ně zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz, a všechny činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení neučinil taková opatření, aby poškození plynárenského zařízení zabránil.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevyvaloval veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení, kterým je společnost, jejíž činností je mimo jiné provádění staveb, jejich změn a odstraňování a projektová činnost ve výstavbě, si měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení, a případně požádat správce plynárenského zařízení o nové vytyčení, jestliže původní vytyčení nebylo zřetelené.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací požádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí, plynárenské zařízení nechal vytyčit v terénu, avšak v době provádění výkopových prací pomocí stavebního stroje bylo vytyčení již nezřetelné, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 21 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení zabránit dalším škodám na majetku a případně na zdraví a životech osob

a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku menšího množství plynu do ovzduší, nehodnotí správní orgán ani jako polehčující, ani jako přitěžující okolnost.

V tomto případě je třeba zohlednit, že s účastníkem řízení bylo již vedeno správní řízení pro porušení povinnosti uvedené v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve kterém mu byla uložena příkazem č. j. 00840-3/2016 ze dne 15. února 2016 pokuta ve výši 5 000 Kč, což správní orgán vyhodnotil jako přitěžující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení